

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มชุมชนเกษตรกรในโรงเรียน
จังหวัดลำปาง
ชื่อและนามสกุล นางสาวชญลักษณ์ มณีวรรณ
แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร. พรชุลี นิลวิเศษ

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร. นันทา บูรณะชนิง)

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พรชุลี นิลวิเศษ)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพล)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

กษ

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนจังหวัดลำปาง

ผู้วิจัย นางสาวธัญลักษณ์ มณีวรรณ รหัสนักศึกษา 2569001239

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) รองศาสตราจารย์ ดร. พรชุลย์ นิลวิเศษ

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกยุวเกษตรกร (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุวเกษตรกร (3) การดำเนินงานของสมาชิกยุวเกษตรกร (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร (5) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และแนวทางการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ สมาชิกยุวเกษตรกรในโรงเรียนจังหวัดลำปางตามโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรใน 13 อำเภอ รวม 195 ราย เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้พรรณนาได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า (1) สมาชิกยุวเกษตรกรมีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุเฉลี่ย 14.64 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นสมาชิกกลุ่มได้ 2 ปี มีตำแหน่งเป็นสมาชิกกลุ่ม และสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเนื่องจากต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ (2) สมาชิกยุวเกษตรกรมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในระดับมากและมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการประเมินผล (3) สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีความรู้ทางการเกษตรในระดับมาก แหล่งความรู้ที่ได้รับมากที่สุด คือ จากครูที่ปรึกษา ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง และความคิดเห็นของสมาชิกยุวเกษตรกรเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานกลุ่มอยู่ในระดับมาก (4) สมาชิกยุวเกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมให้มากขึ้น ต้องการมีรายได้จากการทำกิจกรรมของกลุ่ม และแนะนำให้มีการศึกษาดูงานต่างจังหวัดเพื่อเพิ่มประสบการณ์ (5) แนวทางการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรให้คำปรึกษา แนะนำ และชี้แนะแนวทางการดำเนินงานกลุ่ม การส่งเสริมสมาชิกให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงานเพื่อให้ครูที่ปรึกษา และสมาชิกสามารถทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุน กำหนดเวลาในการทำกิจกรรม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรได้ทำกิจกรรมสม่ำเสมอ และจัดการศึกษาดูงานกลุ่มยุวเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ ยุวเกษตรกร การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จังหวัดลำปาง

Thesis title: Operational Participation by Members of Young Farmer Groups in Schools of Lampang Province
Researcher: Miss Thanyalak Maneewan; **ID:** 2569001239;
Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);
Thesis advisors1) Bumpen Keowan, Associate Professor; (2) Dr. Pornchulee Nilvises, Associate Professor; **Academic year:** 2014

Abstract

The objectives of this research were to study (1) basic personal status of members of young farmer groups, (2) the operational participation by the members, (3) the operations of young farmer groups, (4) problems and suggestions on the operations of young farmer groups, and (5) the strength, weakness, opportunity, obstacles, and guidelines for development of the young farmer groups in schools.

The population in this study was 195 members of young farmer groups in 13 districts of Lampang Province in the project of young farmer group extension and development. The data were collected from all of the population by using questionnaires. The statistical methodology was used to analyze the data by computerized program including frequency, percentage, maximum value, minimum value, mean and standard deviation.

The findings of this study were as follows: (1) the members of young farmer groups, there were more male than female, with an average age of 14.64 years. Most of them were studying at Mattayom Suksa 2. The period of serving a member of young farmer group in the school was 2 years. They held the position of member of a young farmer group, and they applied to be a member of a young farmer group because they would like to spend free time to be useful. (2) The members of the young farmer groups participated in the group activities at high level and they received the group profits at the highest level. They also participated in planning, operating, and evaluating activities. (3) The members of young farmer groups had agricultural knowledge at high level. Their group advisors were the knowledge sources at the highest level. The knowledge of group operations was at medium level. Hence, they agreed with the objectives of the farmer group operations at high level. (4) The majority of the members of the young farmer groups suggested that the period of time for doing activities should be extended for leading to more profits, and field studies should be organized for them to observe the operations of young farmer groups in other provinces to increase their experience. Furthermore (5) the guidelines for developing young farmer groups were as follows: agricultural extensionists should suggest the guidelines for the young farmer group operations, stimulate the members to participate in the group operations, help in planning the group operations so that both the advisors and members could conduct the group activities continuously and participated in the group activities. They should coordinate related agencies to support them; set up activity schedule in order that the group members could perform the group activities regularly; and organize field studies for them to observe other young farmer groups in other provinces which operated their groups successfully.

Keywords: Young farmer group, Operational participation, Lampang Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงยิ่งจาก อาจารย์ ดร. นันทา บุรณธนัง ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี นิลวิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม จากสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ช่วยกรุณาจุดประกาย แนวความคิดทางวิชาการ การเสริมสร้างทักษะ การให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจและแก้ไข วิทยานิพนธ์จนแล้วเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ด้านวิชาการ และเจ้าหน้าที่ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่อำนวยความสะดวกทุกด้าน ซึ่งทำให้ผลการศึกษาประสบผลสำเร็จ พร้อมกันนี้ขอขอบพระคุณ ครอบครัวและเพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจมาโดยตลอดและที่สำคัญ ขอขอบคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนและคณะครู นักเรียนสมาชิกยุวเกษตรกร โรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดลำปาง ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือกับการให้ข้อมูล ส่งผลให้วิทยานิพนธ์นี้บรรลุผลสำเร็จ

ในส่วนที่เป็นคุณค่าและคุณความดีที่สามารถอำนวยความสะดวกของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบแต่ บิดา มารดา ครอบครัวที่รักยิ่ง ตลอดจนคณาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ทางด้านวิชาการตั้งแต่อดีตจนจบการศึกษาในระดับนี้

ธัญลักษณ์ มณีวรรณ

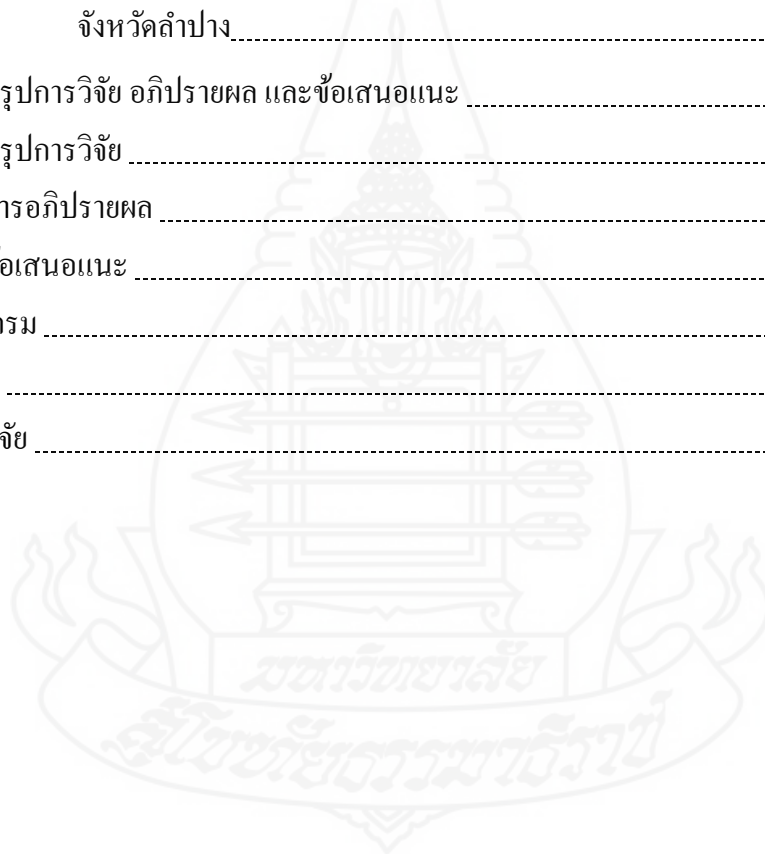
สิงหาคม 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่ม	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	12
การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค	17
การดำเนินงานยุทธศาสตร์ในประเทศไทย	20
การดำเนินงานยุทธศาสตร์ในจังหวัดลำปาง	29
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากร	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสภาพสังคมสมาชิกยุวเกษตรกร 43	
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุวเกษตรกร.....	53
ตอนที่ 3 ความรู้ แหล่งความรู้และความคิดเห็นในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร..	58
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร.....	69
ตอนที่ 5 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และแนวทางพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน จังหวัดลำปาง.....	71
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
สรุปการวิจัย	75
การอภิปรายผล	79
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	89
ประวัติผู้วิจัย	100

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ทะเบียนกลุ่มยุวเกษตรกร ปี 2557 ของจังหวัดลำปาง.....	30
ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกยุวเกษตรกรในโรงเรียน จังหวัดลำปาง	44
ตารางที่ 4.2 สภาพเศรษฐกิจของสมาชิกยุวเกษตรกร	47
ตารางที่ 4.3 การได้รับผลตอบแทนจากการทำงานกลุ่มของสมาชิก	47
ตารางที่ 4.4 การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	48
ตารางที่ 4.5 การได้รับการสนับสนุนจากครูที่ปรึกษา	50
ตารางที่ 4.6 การได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียน	51
ตารางที่ 4.7 การมีส่วนร่วมของสมาชิกยุวเกษตรกรในการทำกิจกรรม.....	53
ตารางที่ 4.8 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการวางแผน การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์และ การประเมินผล	55
ตารางที่ 4.9 ระดับความรู้ทางการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร	59
ตารางที่ 4.10 แหล่งที่ได้รับความรู้ทางการเกษตร	62
ตารางที่ 4.11 ความรู้ของสมาชิกยุวเกษตรกรเกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร	64
ตารางที่ 4.12 คะแนนความรู้ของสมาชิกยุวเกษตรกรเกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร	65
ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร	66
ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกต่อกลุ่มยุวเกษตรกร	67
ตารางที่ 4.15 ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร	69
ตารางที่ 4.16 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร	70
ตารางที่ 4.17 จุดแข็ง จุดอ่อน.....	72
ตารางที่ 4.18 โอกาสและอุปสรรค.....	73

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 4

